

EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Plenárisülés-dokumentum

A7-0161/2010

17.5.2010

***I
JELENTÉS

az európai Föld-megfigyelési programról (GMES) és annak kezdeti üzemszerű működéséről (2001–2013) szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról
(COM(2009)0223 – C7-0037/2009 – 2009/0070(COD))

Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság

Előadó: Norbert Glante

Eljárások jelölései

- * Konzultációs eljárás
leadott szavazatok többsége
- **I Együtműködési eljárás (első olvasat)
leadott szavazatok többsége
- **II Együtműködési eljárás (második olvasat)
leadott szavazatok többsége a közös álláspont jóváhagyásához a Parlament összes képviselőjének többsége a közös álláspont elutasításához vagy módosításához
- *** Hozzájárulás
a Parlament összes képviselőjének többsége, kivéve az EK-Szerződés 105., 107., 161. és 300., valamint az EU-Szerződés 7. cikke alá tartozó esetekben
- ***I Együttdöntési eljárás (első olvasat)
leadott szavazatok többsége
- ***II Együttdöntési eljárás (második olvasat)
leadott szavazatok többsége a közös álláspont jóváhagyásához a Parlament összes képviselőjének többsége a közös álláspont elutasításához vagy módosításához
- ***III Együttdöntési eljárás (harmadik olvasat)
leadott szavazatok többsége a közös szövegtervezet jóváhagyásához

(Az eljárás típusa a Bizottság által javasolt jogalaptól függ.)

Módosítások jogalkotási szöveghez

A Parlament módosításaiban a módosított szöveget ***félkövér dőlt*** betűkkel jelölik. A módosító jogi aktusok esetében ***félkövéren*** kell jelölni a létező rendelkezés azon részeit, amelyeket a Parlament módosítani kíván, de amelyeket a Bizottság nem módosított. Az ilyen részekben az esetleges törléseket a következőképpen kell jelölni: [...]. A *normál dőlt betűs* kiemelés jelzi az illetékes osztályoknak, hogy a jogalkotási szöveg mely részeiben javasolnak javításokat a végleges szöveg kidolgozásának elősegítése érdekében (például nyilvánvaló hibák vagy kihagyások egy adott nyelvi változatban). Az ilyen jellegű javasolt módosításokat egyeztetni kell az érintett osztályokkal.

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE.....	5
INDOKOLÁS.....	26
VÉLEMÉNY A KÖLTSÉGVETÉSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL.....	28
VÉLEMÉNY A KÖRNYEZETVÉDELMI, KÖZEGÉSZSÉGÜGYI ÉS ÉLELMISZER- BIZTONSÁGI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	37
ELJÁRÁS.....	42

AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE

az európai Föld-megfigyelési programról (GMES – Globális környezetvédelmi és biztonsági megfigyelés) és annak kezdeti üzemszerű működéséről (2011–2013) szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2009)0223 – C7-0037/2009 – 2009/0070(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottságnak az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2009)0223),
  - tekintettel az EK-Szerződés 251. cikkének (2) bekezdésére és 157. cikkének (3) bekezdésére, amely alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C7-0037/2009),
  - tekintettel a Bizottságnak a Parlamenthez és a Tanácshoz intézett, „A Lisszaboni Szerződés hatálybalépésének következményei a folyamatban lévő intézményközi döntéshozatali eljárásokra” című közleményére (COM(2009)0665),
  - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére és 189. cikkére,
  - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2010. január 20-i véleményére,
  - tekintettel a Tanács képviselőjének 2010. május 5-i levelében tett azon vállalására, hogy a Parlament álláspontját az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikke (4) bekezdésének megfelelően elfogadják,
  - tekintettel eljárási szabályzata 55. cikkére,
  - tekintettel az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság jelentésére és a Költségvetési Bizottság és a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság véleményére (A7-0161/2009),
1. elfogadja az alább ismertetett, első olvasatbeli álláspontot;
  2. felhívja a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez abban az esetben, ha javaslatát lényegesen módosítani kívánja, vagy helyébe másik szöveget szándékozik léptetni;
  3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament állásfoglalását a Tanácsnak, a Bizottságnak és a nemzeti parlamenteknek.

AZ EURÓPAI PARLAMENT MÓDOSÍTÁSAI*

a Bizottság javaslatához

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS .../2010/EU RENDELETE

az európai Föld-megfigyelési programról (GMES – Globális környezetvédelmi és biztonsági megfigyelés) és annak kezdeti üzemszerű működéséről (2011-2013)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 189. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére,¹

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére²,

a rendes jogalkotási eljárásnak megfelelően³,

mivel:

- (1) 2001. június 15–16-i göteborgi ülésén az Európai Tanács stratégiát fogadott el a fenntartható fejlődésre vonatkozóan, hogy kölcsönösen erősítse a gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi szakpolitikákat, és környezeti dimenzióval bővítette a lisszaboni folyamatot.
- (2) Az Európai Unió Tanácsa és az Európai Úrügynökség *miniszteri szintű* Tanácsa (az Európai Közösség és az Európai Úrügynökség közötti keretegyezmény⁴ 8. cikkének (1) bekezdésével létrehozott „Úrtanács”) negyedik együttes ülésén és a kapcsolódó tárgyalásokon az európai úrpolitikáról 2007. május 21-én ||elfogadott állásfoglalásban⁵ a Tanács elismerte az űrtevékenységeknek a növekedésre és foglalkoztatásra irányuló lisszaboni stratégiához történő valódi és esetleges hozzájárulását azáltal, hogy a kialakulóban lévő európai tudásalapú társadalom számára segítő technológiákat és szolgáltatásokat nyújtanak és hozzájárulnak az európai kohézióhoz, és hangsúlyozta, hogy a világűr az európai fenntartható fejlődési stratégia jelentős elemét képezi.

---

* Politikai módosítások: az új vagy módosított szöveget félkövér dőlt betűtípus, a törléseket pedig a ■ jel mutatja.

¹ 2010. január 20-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

² ...-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

³ Az Európai Parlament ...-i álláspontja.

⁴ HL L 261., 2004.8.6., 64. o.

⁵ HL C 136., 2007.6.20., 1. o.

- (2a) *Az Európai Unió Tanácsa és az Európai Űrügynökség miniszteri szintű Tanácsa ötödik együttes ülésén és a kapcsolódó tárgyalásokon az európai űrpolitika előmozdításáról 2008. szeptember 26-án elfogadott állásfoglalás hangsúlyozta, hogy szükség van a megfelelő uniós eszközök és finanszírozási rendszerek kialakítására, figyelembe véve az űrszektor sajátosságait, az annak általános és ipari versenyképessége megerősítésére való igényt, valamint egy kiegyensúlyozott ipari struktúra szükségességét; továbbá lehetővé kell tenni az Európa és polgárai előnyét szolgáló, a világűrrel összefüggő kutatással és a világűrbe telepített alkalmazások fenntartható működtetésével kapcsolatos, megfelelő hosszú távú közösségi beruházást, különösen a világűrrel kapcsolatos valamennyi politikai következménynek a következő pénzügyi terv keretén belül való megvizsgálása révén.*
- (2b) *Az Európai Parlament „Az európai űrpolitika: Európa és a világűr” című 2008. november 20-i állásfoglalásában hangsúlyozta, hogy megfelelő uniós eszközöket és finanszírozási rendszereket kell találni az európai űrpolitika számára a hetedik kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs keretprogram (2007–2013) előirányzatai kiegészítésére, hogy a különböző gazdasági szereplők közép- és hosszú távon meg tudják tervezni tevékenységeiket, valamint rámutatott, hogy a következő pénzügyi keretnek figyelembe kell vennie olyan megfelelő uniós eszközöket és támogatási rendszereket is, amelyek lehetővé teszik az űrkutatásba, valamint az Európát és polgárait szolgáló, a világűrbe telepített fenntartható alkalmazások működtetésébe történő hosszú távú uniós befektetéseket.*
- (3) A globális környezetvédelmi és biztonsági megfigyelés (a továbbiakban: GMES) egy olyan Föld-megfigyelési kezdeményezés, amelyet az Európai Unió vezet és a tagállamokkal és az Európai Űrügynökséggel partnerségben valósít meg. Célkitűzése, hogy az Európai Unió ellenőrzése alatt olyan információs szolgáltatások jöjjenek létre, melyek révén a felhasználók igényeihez igazítva pontos adatok és információk érhetők el a környezetvédelem és a biztonság területén. *Ennek keretében elő kell mozdítania az innovációs, kutatási és technológiai fejlesztési politikákban rejlő ipari lehetőségek jobb kihasználását a Föld-megfigyelés területén. A GMES-nek többek között kulcsfontosságú eszközként kell szolgálnia a biológiai sokféleség támogatása, az ökoszisztémák irányítása és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és hatásainak enyhítése területén.*
- (4) Ahhoz, hogy a GMES célja fenntarthatóan valósuljon meg, koordinálni kell a GMES-ben érintett különféle partnerek tevékenységeit, és a felhasználók igényeinek megfelelő szolgáltatási és megfigyelési kapacitást kell kifejleszteni, kiépíteni és működtetni a vonatkozó nemzeti és európai biztonsági célú korlátozások sérelme nélkül.
- (4a) *Ezzel összefüggésben a GMES-bizottságnak támogatnia kell a Bizottságot az Európai Unió, a tagállamok és a kormányközi ügynökségek GMES-hez való hozzájárulásai összehangolásának biztosításában, a lehető legjobban felhasználva a meglévő képességeket, és azonosítva az uniós szinten kezelendő hiányosságokat. Továbbá támogatnia kell a Bizottságot a GMES-program következetes végrehajtásának ellenőrzésében. Nyomon kell követnie a politika alakulását, és lehetővé kell tennie a GMES-sel kapcsolatos bevált gyakorlatok cseréjét.*

- (4b) *A GMES felhasználóközpontú program, ami szükségessé teszi a felhasználók folyamatos, tényleges bevonását, különös tekintettel a szolgáltatási követelmények meghatározására és hitelesítésére. A felhasználók számára nyújtott érték növelése érdekében a köz- és magánszféra végfelhasználóival folytatott rendszeres konzultációk által aktívan törekedni kell javaslataik meghallgatására. Létre kell hozni egy külön testületet is („felhasználói fórum”), amely megkönnyíti a felhasználói követelmények azonosítását, a szolgáltatás megfelelőségének ellenőrzését és a GMES-programnak az állami felhasználókkal való összehangolását.*
- (4c) *A GMES biztonsági politikájának végrehajtásáért a Bizottságnak kell felelnie, a GMES Bizottság támogatásával. E célra külön egységet kell felállítani a GMES-bizottságon belül („biztonsági tanács”).*
- (4d) *A GMES-szolgáltatások által előállított információkhoz és a GMES-infrastruktúrával gyűjtött adatokhoz való teljes körű és nyílt hozzáférést biztosító keret megállapítása, valamint a GMES-szolgáltatások által előállított információk és a speciális GMES-infrastruktúrával gyűjtött adatok szükséges védelmének biztosítása céljából a Bizottságot fel kell jogosítani arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkével összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a GMES-felhasználókra vonatkozó engedélyezési vagy regisztrációs feltételek és a GMES-adatokhoz és -információkhoz való hozzáférés korlátozása vonatkozásában, a nemzeti ellenőrzés alatt álló űrinfrastruktúrára és lokális infrastruktúrákra alkalmazandó nemzeti szabályok és eljárások sérelme nélkül, és figyelembe véve a GMES-hez szükséges adatok szolgáltatóinak adat- és információkezelési politikáját. Különösen fontos, hogy a Bizottság megfelelő konzultációkat folytasson az előkészítő munka során, többek között szakértői szinten.*
- (4e) *Az e rendelet, illetve az e rendelet alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok végrehajtására vonatkozó egységes feltételek biztosítása érdekében végrehajtó hatáskört kell ruházni a Bizottságra, hogy a felhatalmazáson alapuló jogi aktusokkal megállapított feltételek és kritériumok alapján egyedi intézkedéseket fogadjon el a GMES-szolgáltatások által előállított információk és a speciális GMES-infrastruktúrával gyűjtött adatokhoz való hozzáférés korlátozására, ideértve az adott információ és adat érzékenységét tekintetbe vevő egyedi intézkedéseket is. Emellett végrehajtó hatáskört kell ruházni a Bizottságra annak érdekében, hogy összehangolja a tagállamok önkéntes hozzájárulásait és a vonatkozó nemzeti, uniós és nemzetközi kezdeményezésekkel kialakítható potenciális szinergiákat, megállapítsa a támogatások társfinanszírozásának megengedett legnagyobb arányát, intézkedéseket fogadjon el a GMES-űrkomponensre vonatkozó programon belül a rendszer ellenőrzésének és teljességének biztosítását célzó műszaki követelmények rögzítésére, és ellenőrizze a GMES-űrkomponensre vonatkozó program biztonságát szolgáló technológiákhoz való hozzáférést, illetve azok kezelését, valamint elfogadja a GMES éves munkaprogramját.*

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 291. cikke értelmében a Bizottság végrehajtási hatáskörének gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési

mechanizmusok szabályait és általános elveit rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletben előre meg kell határozni. Az új rendelet elfogadásáig továbbra is a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK határozatot¹ kell alkalmazni, az ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárás kivételével, amely nem alkalmazandó.

- (4f) *Mivel a GMES az Európai Unió, az Európai Űrügynökség (ESA) és a tagállamok partnerségén alapul, a Bizottságnak törekednie kell az Európai Űrügynökséggel és a világűrbe telepített érintett eszközökkel rendelkező tagállamokkal nemrégiben kialakított párbeszéd folytatására.*
- (5) A GMES-szolgáltatások ahhoz szükségesek, hogy a magánszektor jobban és folyamatosan tudja használni az információforrásokat, ezáltal megkönnyítve a hozzáadott értéket teremtő szolgáltatók (köztük sok kis- és középvállalkozás) innovációs tevékenységét.
- (6) A GMES fejlesztési tevékenységeket és üzemszerű működést egyaránt tartalmaz. Az üzemszerű működtetés tekintetében az Űrtanács harmadik ülésén, 2005. november 28-án elfogadott iránymutatásaiban a Tanács támogatta, hogy a GMES megvalósítása fokozatosan történjék, egyértelműen meghatározott prioritások alapján, három gyorsan rendszerbe állítható szolgáltatással – mégpedig a katasztrófaelhárítási, a szárazföld-figyelési és a tengerfigyelési szolgáltatással – kezdve.
- (7) Az első üzemszerűen működő katasztrófaelhárítási és szárazföld-figyelési szolgáltatások finanszírozása előkészítő tevékenységként történt, az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet² (a továbbiakban: költségvetési rendelet) 49. cikke (6) bekezdésének b) pontja alapján.
- (8) Az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik kutatási keretprogramjáról (2007–2013) (a továbbiakban: hetedik kutatási keretprogram) szóló, 2006. december 18-i 1982/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozatban³ szereplő űrtechnológiai témakör alapján finanszírozott fejlesztési tevékenységek mellett további **uniós** fellépés szükséges a 2011–2013 időszakban, hogy folytatódjanak az előkészítő munkák és tartósabb alapokon nyugvó szolgáltatások jöjjenek létre azokon a területeken, melyek műszaki kiforrottsága megfelelő, és amelyeken a szakmai felhasználóként működő szolgáltatások igazoltan nagy fejlődési potenciállal rendelkeznek ■ .
- (9) „Globális környezetvédelmi és biztonsági megfigyelés (GMES): Teszünk bolygónk biztonságáért!” című közleményében a Bizottság ismertette elképzeléseit a GMES irányításáról és finanszírozásáról, és jelezte azt a szándékát, hogy a GMES műszaki megvalósításával szakosodott szervezeteket bíz meg, az űrkomponens esetében például

¹ HL L 184., 1999.7.17., 23. o.

² HL L 248., 2002.9.16., 1. o.

³ HL L 400., 2006.12.30., 1. o.

az ESA-t, tekintve annak egyedi helyzetét és szaktudását.

- (9a) *A Bizottságnak a GMES-szolgáltatások műszaki végrehajtásának koordinálásával adott esetben az illetékes európai vagy kormányközi intézményeket kell megbíznia, például az Európai Környezetvédelmi Ügynökséget (EEA) és a Középtávú Időjárás-előrejelzés Európai Központját (ECMWF).*
- (10) A katasztrófaelhárítás és a humanitárius segítségnyújtás területén üzemszerűen működő szolgáltatások szükségesek ahhoz, hogy az **Európai Unió** és a tagállamok meglévő kapacitásait úgy lehessen koordinálni, hogy természeti és ember okozta katasztrófák esetén – melyeknek gyakran van negatív környezeti hatásuk is – jobb legyen a felkészültség, és hatékonyabb a reagálás és a helyreállítás. Mivel az éghajlatváltozás a katasztrófák fokozódásával járhat, a GMES alapvetően fontos lesz az éghajlatváltozáshoz történő **alkalmazkodást célzó intézkedések támogatásának** területén. A GMES-szolgáltatásoknak ezért térinformatikai adatokat is kell szolgáltatniuk a katasztrófaelhárítás és humanitárius segítségnyújtás ■ segítése céljából.
- (11) A szárazföld-figyelési szolgáltatások kulcsfontosságúak a biodiverzitás és az ökoszisztémák figyelése, az éghajlatváltozáshoz való **alkalmazkodást** és hatásainak **enyhítését célzó intézkedések támogatása**, és sok erőforrás és szakpolitika kezelése szempontjából – ez utóbbiak többsége a természeti környezettel kapcsolatos: talaj, víz, mezőgazdaság, erdészet, energiaügy és közművek, beépített területek, üdülőhelyek, infrastruktúra és közlekedés. Üzemszerűen működő szárazföld-figyelési szolgáltatások szükségesek mind európai, mind globális szinten, amelyeket a tagállamokkal, európai harmadik országokkal és Európán kívüli partnerekkel, valamint az ENSZ-szel együttműködve kell kifejleszteni.
- (11a) *A tengeri környezet területén működő GMES-szolgáltatások fontosak az integrált európai óceán-előrejelző és -figyelő kapacitás támogatása és az alapvető éghajlat-paraméterek jövőbeni rendelkezésre bocsátása szempontjából. Ezek alapvető elemekként szolgálnak az éghajlatváltozás figyeléséhez, a tengeri környezet figyeléséhez és a közlekedéspolitika támogatásához.*
- (11b) *A légkörfigyelési szolgáltatások fontosak a levegőminőség, a légköri kémia és a légkör összetételének figyelése szempontjából. Ezek alapvető elemekként szolgálnak az éghajlatváltozás figyeléséhez és az alapvető éghajlat-paraméterek jövőbeni rendelkezésre bocsátásához. A légkör állapotáról való információszolgáltatásra rendszeresen, regionális és globális szinteken is szükség van.*
- (11c) *A biztonsági szolgáltatások a GMES-kezdeménnyezés fontos részei. Európa alkalmazni fogja a világűrben elhelyezkedő és a lokális eszközöket azon szolgáltatások végrehajtásának támogatására, amelyek célja az Európa előtt álló biztonsági kihívásoknak való megfelelés, nevezetesen a határellenőrzés, a tengeri felügyelet és az EU külső fellépéseinek támogatása terén.*
- (11d) *Az éghajlatváltozás figyelésének lehetővé kell tennie az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodást és a hatások enyhítését. Különösen hozzá kell járulnia az alapvető éghajlat-paraméterek rendelkezésre bocsátásához, az éghajlat elemzéséhez,*

továbbá az alkalmazkodáshoz és a hatások enyhítéséhez szükséges nagyságrendű előrejelzésekhez, valamint a vonatkozó szolgáltatás nyújtásához.

- (12) A rendelet alapján finanszírozandó üzemszerűen működő szolgáltatások az űrinfrastruktúrán, valamint a levegőbe, tengerre és földre telepített létesítményeken (lokális infrastruktúra) és felmérési programokon keresztül gyűjtött adatokhoz való hozzáféréstől függenek. ***A szubszidiaritás és az arányosság elvének teljes tiszteletben tartása mellett*** biztosítani kell ezért ***a szükséges*** adatokhoz való hozzáférést, és adott esetben támogatni ***lehet a meglévő uniós*** és tagállami tevékenységeket kiegészítő lokális adatgyűjtést is. ■ Biztosítani kell a megfigyeléshez használt lokális infrastruktúra és űrinfrastruktúra folyamatos rendelkezésre állását, beleértve az ESA GMES-ürkomponensre vonatkozó programjának keretében kifejezetten a GMES-hez kifejlesztett űrinfrastruktúrát is (a Sentinel űrprogramok). Az első Sentinel műholdak ***2012-től*** kezdenek üzemszerűen működni.
- (13) A Bizottságnak biztosítania kell, hogy a hetedik kutatási keretprogram szerinti GMES-vonatkozású kutatási-fejlesztési tevékenységek, az ***EU*** hozzájárulása a GMES kezdeti üzemszerű működéséhez, a GMES-partnerek és a már meglévő struktúrák (mint például az Európai Adatközpontok) tevékenysége kölcsönösen kiegészítsék egymást.
- (14) A GMES kezdeti üzemszerű működését más vonatkozó ***uniós*** politikákkal, eszközökkel és fellépésekkel összhangban kell megvalósítani, külön tekintettel a ***környezetvédelmi és biztonságpolitikára, a versenyképességre és innovációra, a kohéziós, a kutatási és a közlekedési politikára, a versenypolitikára és a nemzetközi együttműködési politikára,*** a globális navigációs műholdrendszerre (GNSS) és a személyes adatok védelmére. A ***GMES-adatoknak továbbá összhangban kell maradniuk a tagállamok térinformációs referenciaadataival, és támogatniuk*** kell az Európai Közösségen belüli térinformációs infrastruktúra (INSPIRE) kialakításáról szóló, 2007. március 14-i 2007/2/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹ szerint kialakított ***uniós*** térinformációs infrastruktúra fejlesztését. A GMES-nek ezenkívül ki kell egészítenie a közös környezeti információs rendszert (a továbbiakban: SEIS) és a katasztrófaelhárítás területén végzett ***uniós*** tevékenységeket is.
- (14a) A GMES-t és kezdeti üzemszerű működését a Földmegfigyelési Csoport (GEO) keretei között kialakított Föld-megfigyelési rendszerek globális rendszere (GEOSS) kiépítéséhez való európai hozzájárulásnak kell tekinteni.***
- (15) Az Európai Gazdasági Térség létrehozásáról szóló megállapodás, valamint a tagjelölt és potenciálisan tagjelölt országokkal kötött keretmegállapodások rendelkeznek ezen országok ***uniós*** programokban való részvételéről. Ilyen értelmű nemzetközi megállapodások megkötésével más nem európai uniós országok és nemzetközi szervezetek részvételét is lehetővé kell tenni.
- (16) A költségvetési fegyelemről és a pénzgazdálkodás hatékonyságáról és eredményességéről szóló, az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti, 2006.

---

¹ HL L 108., 2007.4.25., 1. o.

május 17-i intézményközi megállapodás¹ 37. pontja értelmében vett elsődleges hivatkozási alapot képező 107 millió eurós pénzügyi keretet kell létrehozni a GMES kezdeti üzemszerű működésének teljes időtartamára. Ezt a pénzügyi keretet terv szerint kiegészíti egy 209 millió eurós összeg a hetedik kutatási keretprogram új technológiai témaköréből a GMES kezdeti üzemszerű működéséhez kapcsolódó kutatási munkákra, **amelyet a hetedik kutatási keretprogramban alkalmazandó szabályokkal és döntéshozatali eljárásokkal összhangban kell kezelni. E két finanszírozási forrást összehangoltan kell kezelni annak érdekében, hogy biztosított legyen a GMES-program végrehajtásának folyamatos előrehaladása.**

- (16a) **A pénzügyi keret összhangban áll a 2007–2013-as időszakra szóló pénzügyi keret 1a. alfejezetében megállapított plafonértékkel, ugyanakkor az 1a. alfejezetben a 2011–2013 közötti időszakra fennmaradó tartalékkeret igen szűkös; hangsúlyozza, hogy az éves összeg az éves költségvetési eljárás során kerül megállapításra a költségvetési fegyelemről és a pénzgazdálkodás hatékonyságáról és eredményességéről szóló, az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti, 2006. május 17-i intézményközi megállapodás² 37. pontjával összhangban;**
- (16b) **Amennyiben lehetséges, a pénzügyi keretet tovább kell növelni, hogy az űrkomponens még a jelenlegi többéves pénzügyi keretből részesüljön kötelezettségvállalási előirányzatokban. Egészen pontosan ez a Sentinel műhold A-sorozatának működtetését, a B-sorozat fellövését és a C-sorozat kulcsfontosságú szerkezeti elemeinek beszerzését érinti.**
- (16c) **E célból a Bizottságnak a jelenlegi többéves pénzügyi keret félidei felülvizsgálata keretében és 2010 végéig meg kell vizsgálnia a GMES átfogó uniós költségvetésen belüli kiegészítő finanszírozásának lehetőségét a 2007–2013-as többéves pénzügyi keret idején.**
- (16d) **Az e rendelethez képest a már elkülönített 107 millió eurós összegben felüli további kiegészítő finanszírozás biztosítását az európai űrpolitika jövőjéről, nevezetesen a közbeszerzésről és az irányításról folytatott vita keretében mérlegelni kell.**
- (16e) **A Bizottságnak emellett 2011 első félévében hosszú távú finanszírozási stratégiát kell készítenie a jövőbeni többéves pénzügyi keretre vonatkozóan, nem sértve a 2014–2020-as többéves pénzügyi keretről folytatott tárgyalások kimenetelét.**
- (16f) **A Bizottságnak a pénzügyi tervezés során gondoskodnia kell arról, hogy az adatok folytonossága a GMES kezdeti üzemszerű működésének időtartama alatt (2011–2013) és annak lezárulta után is biztosítva legyen, és a szolgáltatásokat megszakítás és korlátozás nélkül igénybe lehessen venni.**
- (17) **A költségvetési rendelettel összhangban lehetővé kell tenni, hogy a tagállamok, Közösségen kívüli országok és nemzetközi szervezetek megfelelő megállapodások alapján hozzájárulhassanak a programokhoz.**

---

¹ HL C 139., 2006.6.14., 1. o.

² HL C 139., 2006.6.14., 1. o.

(18) A *GMES-információkhoz* való hozzáférésnek teljesnek és nyíltaknak kell lennie, *a vonatkozó biztonsági korlátozások és a GMES-nek adatot és információt szolgáltató tagállamok és más szervezetek adatvédelmi politikáinak sérelme nélkül*. Ez szükséges ahhoz, hogy az SEIS, az INSPIRE és a Föld-megfigyelési rendszerek globális rendszerének (GEOSS) elveinek szellemében a Föld-megfigyelési adatok és információk használata és megosztása fokozódjék. *Az adatokhoz való teljes és nyílt hozzáférésnek tekintettel kell lennie a meglévő kereskedelmi adatszolgáltatásra is, és elő kell mozdítania az európai Föld-megfigyelési piacok, különösen a szakmai felhasználóként működő szektor erősödését a növekedés és munkahelyteremtés fokozása érdekében.*

(18a) *A „Globális környezetvédelmi és biztonsági megfigyelés (GMES): Az űrkomponenssel kapcsolatos kihívások és következő lépések” című 2009. október 28-i bizottsági közlemény szerint az adatokhoz való teljes körű és nyílt hozzáféréseken alapuló politikára van szükség a Sentinelek esetében, díjmentes engedélyezési és online hozzáférési rendszer révén, a biztonsági szempontok függvényében. Ez a megközelítés azt célozza, hogy a Sentinel-adatok használata az alkalmazások legszélesebb körében a lehető legelőnyösebb legyen, és ösztönözni kívánja a Föld-megfigyelési adatokon alapuló információk végfelhasználók általi átvételét.*

(19) Az e rendelet alapján finanszírozott fellépést az esetleges későbbi korrekciók céljából felügyelni és értékelni kell.

(22) Megfelelő intézkedéseket kell hozni a szabálytalanságok és a csalás megelőzésére, és meg kell tenni a szükséges lépéseket az eltűnt, alaptalanul kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált pénzeszközök visszaszerzésére az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, 1995. december 18-i 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelet¹, az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról szóló, 1996. november 11-i 2185/96/EK, Euratom tanácsi rendelet² és az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról szóló, 1999. május 25-i 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet³ értelmében.

(23) Mivel a rendelet célja, nevezetesen a GMES-program létrehozása és kezdeti üzemszerű működésének megvalósítása tagállami szinten nem valósítható meg kielégítően, mert a GMES kezdeti üzemszerű működéséhez összeurópai kapacitás szükséges és olyan szolgáltatásoktól függ, melyeket a tagállamokban globálisan kell koordinálni és így a koordinációnak *uniós* szintűnek kell lennie, továbbá a fellépés – nagyságrendjénél fogva – *uniós* szinten jobban megvalósítható, *az Európai Unió* intézkedéseket hozhat a Szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritási elvnek megfelelően. Az ugyanebben a cikkben foglalt arányossági elvvel összhangban a rendelet nem lépi túl a szóban forgó célok eléréséhez szükséges mértéket, *különös tekintettel a Bizottságnak a nemzeti tevékenységek koordinátoraként betöltött szerepére,*

¹ HL L 312., 1995.12.23., 1. o.

² HL L 292., 1996.11.15., 2. o.

³ HL L 136., 1999.5.31., 1. o.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Tárgy

A rendelet létrehozza az európai Föld-megfigyelési programot (*globális környezetvédelmi és biztonsági megfigyelés*, a továbbiakban: GMES-program) és a 2011–2013-as időszak alatti kezdeti üzemszerű működésének megvalósítására vonatkozó szabályokat.

2. cikk

A GMES-program

(1) A GMES-program az 1982/2006/EK határozat (a továbbiakban: a hetedik kutatási keretprogram) és az Európai Űrügynökség GMES-űrkomponensre vonatkozó programjának keretében végzett kutatási tevékenységekre épül.

(2) A GMES-program a következőket tartalmazza:

a) az alábbi *területeket támogató* információkhoz való hozzáférést biztosító szolgáltatási komponens (*nem fontossági sorrendben*):

- légkörfigyelés,
- *az éghajlatváltozás figyelése az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást és hatásainak enyhítését célzó politikák támogatására;*

- *katasztrófaelhárítás,*

- *szárazföld-figyelés,*

- *a tengeri környezet figyelése,*

- *biztonság;*

b) az a) pontban említett *szolgáltatási* területekhez űrtechnológián alapuló, fenntartható megfigyelést biztosító űrkomponens;

c) az a) pontban említett *szolgáltatási* területekhez levegőbe, tengerre és földre telepített eszközökön alapuló megfigyelést biztosító lokális komponens.

3. cikk

A GMES kezdeti üzemszerű működése (2011–2013)

- (1) A GMES kezdeti üzemszerű működése a 2011–2013 időszakra vonatkozik és a következő területeket illetően *tartalmazhat operatív* intézkedéseket:
  - 1) *a 2. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett szolgáltatási területek,*
■
  - 3) intézkedések a szolgáltatások felhasználók általi igénybevételének támogatására,
  - 4) hozzáférés adatokhoz ■ ,
  - 4a) a lokális adatgyűjtés támogatása,*
  - 5) a GMES űrkomponense.
- (2) Az (1) bekezdésben felsorolt intézkedések céljait a melléklet határozza meg.
■

4. cikk

Szervezési intézkedések

- (1) A GMES-program és a nemzeti, *európai uniós* és nemzetközi szintű tevékenységek – *például a Föld-megfigyelési Rendszerek Globális Rendszere (GEOSS) – közötti koordinációt a Bizottság biztosítja. A GMES végrehajtása és működtetése az Európai Unió és tagállamai közötti partnerségekre épül, ezek szabályaival és eljárásaival összhangban. A tagállamok önkéntes hozzájárulásainak összehangolása és a vonatkozó nemzeti, európai uniós és nemzetközi kezdeményezésekkel kialakítható potenciális szinergiák a 11. cikk (3a) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárással összhangban történnek.*
- (2) Az Európai Bizottság kezeli az e rendelet alapján a tevékenységekre biztosított pénzeszközöket az 1605/2002/EK, Euratom rendeletnek (a továbbiakban: költségvetési rendelet) megfelelően *és a 11. cikk (3) bekezdésében említett irányítóbizottsági eljárás szerint.* Az Európai Bizottság biztosítja, hogy a GMES-program megvalósítása más vonatkozó *európai uniós* politikákkal, eszközökkel és fellépésekkel összhangban és azokat kiegészítve történjék, különös tekintettel *a környezetvédelemre, a biztonságra, a versenyképességre és innovációra, a kohéziós, a kutatási politikára (különösen a hetedik kutatási és technológiafejlesztési keretprogram GMES-hez kapcsolódó*

tevékenységeire, az 1982/2006/EK határozat sérelme nélkül) és a közlekedési politikára, a versenypolitikára, a nemzetközi együttműködésre, az európai globális navigációs műholdrendszerre (GNSS), a személyes adatok és a meglévő szellemi tulajdonjogok védelmére, a 2007/2/EK irányelvre (INSPIRE), a közös környezeti információs rendszerre (SEIS) és a katasztrófaelhárítás területén folytatott európai uniós tevékenységekre.

(2a) Tekintve, hogy a GMES-program felhasználóközpontú kezdeményezés, a Bizottság biztosítja, hogy a szolgáltatások specifikációi megfeleljenek a felhasználók igényeinek. E célból megállapít egy, a felhasználók rendszeres bevonására és a konzultációra szolgáló átlátható mechanizmust, amely lehetővé teszi a felhasználók igényeinek európai és nemzeti szintű figyelembevételét. A Bizottság biztosítja a tagállamokban, harmadik országokban és nemzetközi szervezetekben a közszféra érintett felhasználóival folyó koordinációt. A szolgáltatási adatokra vonatkozó követelményeket a Bizottság a felhasználói fórummal folytatott konzultációt követően függetlenül állapítja meg.

(3a) A GMES űrkomponensének műszaki koordinálását és megvalósítását az Európai Űrügynökségre ruházzák át, amely adott esetben igénybe veszi a Meteorológiai Műholdak Hasznosításának Európai Szervezete (EUMETSAT) segítségét is.

(3b) A Bizottság a GMES-szolgáltatások műszaki végrehajtásának koordinálásával adott esetben az illetékes európai vagy kormányközi intézményeket bízta meg.

4a. cikk

A szolgáltatások nyújtása

(1) A Bizottság megfelelő intézkedéseket hoz a GMES-szolgáltatások nyújtása során hatékony verseny biztosítása, valamint a kis-és középvállalkozások részvételének előmozdítása érdekében. A Bizottság elősegíti a GMES-szolgáltatások használatát a szakmai felhasználóként működő szektor fejlesztése érdekében.

(2) A GMES-szolgáltatások nyújtása decentralizált, amely a kétszeres nyilvántartás elkerülése érdekében adott esetben európai szinten integrálja a tagállamokban meglévő világűrűből származó, lokális és referenciaadatok állományát és kapacitását. Kerülendő olyan új adatok létrehozása, amely már létező adatok reprodukálását jelenti, kivéve, ha a meglévő vagy frissítendő adatok használata műszakilag nem kivitelezhető vagy nem költséghatékony.

(3) A Bizottság a felhasználói fórum véleményét figyelembe véve a GMES-program keretében kidolgozhat vagy hitelesíthet megfelelő eljárásokat az adatok előállításának igazolására. Ezek az eljárások átláthatóak, igazolhatóak és ellenőrizhetőek, azért, hogy a felhasználó számára garantálják az adatok hitelességét, nyomon követhetőségét és teljességét. A GMES-szolgáltatások üzemeltetőivel kötött

szerződéses megállapodásokban a Bizottság biztosítja, hogy eme eljárásokat végrehajtsák.

(4) A Bizottság évente jelentést készít az e cikk végrehajtása során elért eredményekről.

5. cikk

Az európai uniós finanszírozás formái

(1) Az *európai uniós* finanszírozás jogi formái az alábbiak lehetnek:

-1) a hatáskör átruházásáról szóló megállapodás;

- 1) támogatás,
- 2) közbeszerzési szerződés.

(2) ***Az Európai Unió által nyújtott finanszírozás során biztosítani kell a tényleges versenyt, az átláthatóságot és az egyenlő bánásmódot. Indokolt esetben európai uniós támogatás konkrét formában is adható, mint például partnerségi keretmegállapodás, működési társfinanszírozás vagy tevékenységi támogatás formájában. Az általános európai érdekű célkitűzéseket szolgáló szervezetek számára nyújtott működési támogatás felmentést élvezhet a költségvetési rendelet fokozatos csökkentésre vonatkozó rendelkezései alól. Támogatás esetében a társfinanszírozás megengedett legnagyobb arányát a 11. cikk (3) bekezdésében említett eljárással kell elfogadni.***

(2a) A Bizottság jelentést készít az európai uniós forrásoknak a 3. cikk(1) bekezdésében meghatározott minden egyes tevékenység számára történő kiosztásáról, az értékelési folyamatról és a közbeszerzési pályázatok eredményeiről, valamint a szerződések odaítélését követően a fenti cikk alapján kötött szerződésekről.

6. cikk

Harmadik országok részvétele

A következő országok vehetnek részt a 2. cikkben felsorolt tevékenységekben:

- (1) az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) azon országai, amelyek az EGT-megállapodás szerződő felei is, az EGT-megállapodásban rögzített feltételekkel,
- (2) a tagjelölt országok, valamint azok a potenciálisan tagjelölt országok, amelyek részesei a stabilizációs és társulási folyamatnak, a velük kötött keretmegállapodásban vagy társulási megállapodás jegyzőkönyvében **az európai uniós** programokban történő részvétellel kapcsolatban meghatározott általános elveknek megfelelően,
- (3) a Svájci Államszövetség, az 1) és 2) pontban nem említett más harmadik országok és

nemzetközi szervezetek, az Európai Unió által ilyen harmadik országgal vagy nemzetközi szervezettel az EUMSZ. 218. cikke alapján kötött megállapodás alapján, amely megállapodásnak meg kell határozniuk a részvétel feltételeit és részletes szabályait.

7. cikk

Finanszírozás

- (1) A rendelet **3. cikkének (1) bekezdésében meghatározott üzemszerű működéshez** biztosított pénzügyi keret 107 millió EUR.
- (2) Az előirányzatokat a költségvetési hatóság engedélyezi évente a többéves pénzügyi keret által rögzített határokon belül.
- (3) Harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek szintén nyújthatnak kiegészítő finanszírozást a GMES-programhoz.

Az első albekezdésben említett kiegészítő finanszírozás a költségvetési rendelet 18. cikke szerint célhoz kötött bevételnek minősül.

8. cikk

GMES-vonatkozású adat- és információkezelési politika

- (1) A GMES-program keretében finanszírozott tevékenységekre vonatkozó adat- és információkezelési politika céljai a következők:
  - a) a GMES-adatok és -információk használatának és megosztásának segítése,
  - b) teljes és nyílt hozzáférés a GMES-szolgáltatások által előállított információkhoz és a GMES-infrastruktúrával gyűjtött adatokhoz, a vonatkozó **nemzetközi megállapodások, biztonsági korlátozások és engedélyezési feltételek – köztük a felhasználói licencek regisztrációja és elfogadása – tiszteletben tartásával;**
  - c) az európai Föld-megfigyelési piacok, különösen a szakmai felhasználóként működő szektor erősítése, a növekedés és munkahelyteremtés segítésének céljával,
  - d) hozzájárulás a GMES-adatok és -információk szolgáltatásának fenntarthatóságához **és folyamatoságához,**
  - e) az európai kutatási, **technológiai és innovációs** közösségek támogatása.
- (2) **A GMES adat- és információkezelési politika (1) bekezdés b) pontjában említett**

célkitűzések elérését biztosító keret létrehozása, s egyúttal a GMES-szolgáltatások által előállított információk és a speciális GMES-infrastruktúrával gyűjtött adatok szükséges védelmének biztosítása céljából a Bizottság a 8a. cikkel összhangban, valamint a 8b. és 8c. cikkben meghatározott feltételek alapján felhatalmazáson alapuló jogi aktusokon keresztül az alábbi intézkedéseket fogadhatja el, figyelembe véve a GMES-hez szükséges adatok szolgáltatóinak adat- és információkezelési politikáját, a nemzeti ellenőrzés alatt álló űrinfrastruktúrára és lokális infrastruktúrákra alkalmazandó nemzeti szabályok és eljárások sérelme nélkül:

- a) a GMES-felhasználókra vonatkozó regisztrációs és engedélyezési feltételeket meghatározó intézkedések;*
- b) a GMES-szolgáltatások által előállított információkhoz és speciális GMES-infrastruktúrával gyűjtött adatokhoz való hozzáférés korlátozására vonatkozó feltételeket meghatározó intézkedések.*

8a. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) *A Bizottságot a 8. cikk (2) bekezdésében említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására 2013. december 31-ig kell feljogosítani.***
- (2) *A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul értesíti arról egyidejűleg az Európai Parlamentet és a Tanácsot.***
- (3) *A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó, Bizottságra ruházott hatáskör gyakorlásának feltételeit a 8b. és a 8c. cikk határozza meg.***

8b. cikk

A felhatalmazás visszavonása

- (1) *Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 8. cikk (2) bekezdésében említett felhatalmazást.***
- (2) *Azon intézmény, amely belső eljárást indított annak eldöntése érdekében, hogy vissza kívánja-e vonni a felhatalmazást, intézkedik annak érdekében, hogy ésszerű idővel a végső határozat meghozatala előtt tájékoztassa arról a másik intézményt és a Bizottságot, megjelölve az esetleges visszavonás tárgyát képező felhatalmazást, valamint a visszavonás esetleges indokait.***
- (3) *A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat azonnal vagy az abban megállapított későbbi időponttól hatályos. Nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét. A határozatot az Európai Unió Hivatalos Lapjában ki kell hirdetni.***

8c. cikk

A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok kifogásolása

- (1) *Az Európai Parlament vagy a Tanács a bejelentés időpontjától kezdődő két hónapos határidőn belül kifogást emelhet a felhatalmazáson alapuló jogi aktussal szemben.*

Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időszak két hónappal meghosszabbítható.

- (2) *Amennyiben a fenti határidő leteltéig sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem kifogásolja a felhatalmazáson alapuló jogi aktust, azt az Európai Unió Hivatalos Lapjában ki kell hirdetni, és az a jogi aktusban megállapított időpontban hatályba lép.*

A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok ezen időtartam vége előtt is kihirdethetők az Európai Unió Hivatalos Lapjában, és hatályba léphetnek, ha az Európai Parlament és a Tanács egyaránt tájékoztatta a Bizottságot arról, hogy nem kíván kifogást emelni.

- (3) *Ha az Európai Parlament vagy a Tanács kifogást emel valamely felhatalmazáson alapuló jogi aktussal szemben, akkor az nem lép hatályba. A kifogást emelő intézmény megindokolja a felhatalmazáson alapuló jogi aktussal szembeni kifogását.*

8d. cikk

Az adat- és információkezelési politikára, valamint a GMES-komponensek és információk biztonságának irányítására vonatkozó végrehajtási intézkedések

- (1) *A 8. cikk (2) bekezdés b) pontjában említett feltételek alapján a Bizottság a 11. cikk (2) bekezdése szerinti szabályozási bizottsági eljárással összhangban konkrét intézkedéseket fogad el a GMES-szolgáltatások által előállított információkhoz és a GMES-infrastruktúrával gyűjtött adatokhoz való hozzáférés korlátozásáról.*
- (2) *A Bizottság biztosítja a GMES-komponensek és szolgáltatások biztonságának átfogó koordinálását, figyelembe véve a felülvizsgálat szükségességét és a biztonsági követelmények összes elembe történő integrálását, a nemzeti ellenőrzés alatt álló űrinfrastruktúrára és lokális infrastruktúrákra alkalmazandó nemzeti szabályok és eljárások sérelme nélkül. A 11. cikk (2) bekezdése szerinti szabályozási bizottsági eljárással összhangban a Bizottság különösen olyan intézkedéseket fogad el, amelyek meghatározzák a GMES-űrkomponensre vonatkozó programon belül a rendszer ellenőrzésének és teljességének biztosítását célzó műszaki követelményeket, és ellenőrzik a GMES-űrkomponensre vonatkozó program biztonságát szolgáló technológiákhoz való hozzáférést, illetve azok kezelését.*

9. cikk

Felügyelet és értékelés

- (1) A Bizottság felügyeli és értékeli a 3. cikk (1) bekezdésében foglalt tevékenységek végrehajtását.
- (2) A Bizottság az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának **2015. december 31-ig** időközi értékelő jelentést, majd egy utólagos értékelő jelentést nyújt be.

10. cikk

Végrehajtási intézkedések

- (1) A Bizottság a költségvetési rendelet 110. cikke és a 2342/2002/EK, Euratom rendelet 90. és 166. cikke szerinti¹ éves munkaprogramot fogad el a 11. cikk (3) bekezdésében említett **irányítóbizottsági** eljárással.
- (2) A GMES-program pénzügyi kerete fedezheti a GMES-program irányításához és céljainak megvalósításához közvetlenül szükséges előkészítő, felügyeleti, ellenőrzési, pénzügyi vizsgálati és értékelő tevékenységhez kapcsolódó költségeket is, különösen a tanulmányok, értekezletek, tájékoztatási és publikációs tevékenységek kiadásait, továbbá minden olyan technikai és igazgatási segítségnyújtási kiadást, amely a Bizottságnál felmerül a GMES-program irányítása során.

11. cikk

GMES-bizottság

- (1) A Bizottság munkáját egy bizottság (a továbbiakban: a GMES-bizottság) segíti.
(1a) A GMES-bizottság konkrét – nevezetesen a biztonsággal kapcsolatos – kérdések megvitatása céljából különleges összetételben („biztonsági tanács”) is tanácskozhat.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén az 1999/468/EK határozat **5. és 7. cikkében meghatározott szabályozási bizottsági eljárást** kell alkalmazni, a 8. cikk rendelkezéseit is figyelembe véve.
- (3) Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén az 1999/468/EK határozat **4. és 7. cikkében meghatározott irányítóbizottsági eljárást** kell alkalmazni, a 8. cikk rendelkezéseit is figyelembe véve.

Az 1999/468/EK határozat 4. cikkének (3) bekezdésében meghatározott időtartam két hónap.

---

¹ HL L 357., 2002.12.31., 1. o.

- (3a) *Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén az 1999/468/EK határozat 3. és 7. cikkében meghatározott tanácsadó bizottsági eljárást kell alkalmazni, az említett határozat 8. cikkének rendelkezéseit is figyelembe véve.*

Az 1999/468/EK határozat 4. cikkének (3) bekezdésében megállapított határidő két hónap.

11a. cikk

Felhasználói fórum

- (1) *A felhasználói fórumot kijelölt szervként alakítják ki. A fórum a Bizottság számára nyújt tanácsadást a felhasználói követelmények meghatározása és hitelesítése, valamint a GMES-programnak az állami felhasználókkal való összehangolása terén.*
- (2) *A felhasználói fórumon a Bizottság elnököl. A fórum a tagállamok által kijelölt, közsférában tevékenykedő felhasználókból áll.*
- (3) *A felhasználói fórum titkársági feladatait a Bizottság látja el.*
- (4) *A felhasználói fórum elfogadja saját eljárási szabályzatát.*
- (5) *A GMES-bizottság teljes körű tájékoztatást kap a felhasználói fórum által a GMES-program végrehajtásához nyújtott tanácsokról.*

12. cikk

Az Európai Unió pénzügyi érdekeinek védelme

- (1) A Bizottság gondoskodik arról, hogy az e rendelet keretében finanszírozott intézkedések végrehajtása során *az Európai Unió* pénzügyi érdekei védelmet élvezzenek a csalás, a korrupció és egyéb jogellenes tevékenységek elleni megelőző intézkedések alkalmazása és hatékony ellenőrzések, a jogosulatlanul kifizetett összegek visszaszerzése, és – ha szabálytalanságra derül fény – hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciók révén, a 2988/95/EK, Euratom rendeletnek, a 2185/96/Euratom, EK rendeletnek, valamint az 1073/1999/EK rendeletnek megfelelően.
- (2) Az e rendelet alapján finanszírozott *uniós* intézkedések esetében a 2988/95/EK, Euratom rendelet 1. cikkének (2) bekezdésében említett szabálytalanság *az uniós* jog valamely rendelkezésének vagy valamely szerződéses kötelezettségnek egy gazdasági szereplő általi, annak cselekménye vagy mulasztása útján történő megsértése, amelynek eredményeként *az Európai Unió* általános költségvetése indokolatlan kiadási tétel miatt kárt szenved vagy szenvedne.
- (3) Az e rendelet alapján kötött megállapodásoknak, beleértve a részt vevő harmadik

országokkal és nemzetközi szervezetekkel kötött megállapodásokat is, rendelkezniük kell a Bizottság vagy bármely általa felhatalmazott képviselő által ellátott felügyeletről és pénzügyi ellenőrzésről, valamint a Számvevőszék által végzett ellenőrzésekről, amelyekre szükség esetén a helyszínen kerül sor.

13. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt

az Európai Parlament részéről
részéről
az elnök

a Tanács

az elnök

MELLÉKLET

A GMES kezdeti üzemszerű működésének (2011–2013) céljai

A 3. cikk (1) bekezdésében ismertetett tevékenységek **■** a következő célkitűzésekhez járulnak hozzá:

- (1) a katasztrófaelhárítási szolgáltatásoknak, a jelenlegi európai tevékenységek alapján, biztosítaniuk kell, hogy a Föld-megfigyelési adatok és a származékos termékek a katasztrófaelhárításban érintett nemzetközi, európai, nemzeti és regionális szereplők rendelkezésére álljanak, akik felhasználhatják azokat a különböző típusú katasztrófák, mint például meteorológiai katasztrófák (vihár, tűz, árvíz), geofizikai katasztrófák (földrengés, cunami, vulkánkitörés, fölcuszamlás), ember által szándékosan vagy véletlenül okozott katasztrófák, és más humanitárius katasztrófák esetén. Mivel az éghajlatváltozás a katasztrófák fokozódásával járhat, a GMES katasztrófaelhárítási szolgáltatása létfontosságú lesz az éghajlatváltozáshoz történő alkalmazkodáshoz szükséges intézkedések támogatásában ezen a területen, az európai megelőzési, felkészültségi, katasztrófaelhárítási és helyreállítási tevékenységek részeként,
- (2) a szárazföld-figyelési szolgáltatásoknak biztosítaniuk kell, hogy Föld-megfigyelési adatok és származékos termékek álljanak rendelkezésre, hogy azokat a biodiverzitás, talaj, víz, erdő és nemzeti erőforrások **globális és helyi** környezetvédelmi felügyeletéért felelős európai, nemzeti, regionális **és nemzetközi** hatóságok használni tudják, valamint hogy használhatóak legyenek a környezetvédelmi politikák végrehajtásában, a földrajzi információk gyűjtése, a mezőgazdaság, az energiaügy, a várostervezés, az infrastruktúra és a közlekedés területén. A szárazföld-figyelési szolgáltatások tartalmazniuk kell az éghajlat-változási paraméterek figyelését is,
- (2a) *a tengerfigyelési szolgáltatások információkat nyújtanak a fizikai óceán állapotáról és a tengeri ökoszisztémákról a világóceánban és az európai regionális területeken. A GMES tengerfigyelési szolgáltatásainak alkalmazási területei közé tartozik a tengeri biztonság, a tengeri környezetvédelem és a part menti régiók, a tengeri erőforrások, valamint az évszakos meteorológiai előrejelzés és az éghajlat megfigyelése;*
- (2b) *a légköri környezetvédelmi szolgáltatások biztosítják a levegőminőség európai szintű, a légkör kémiai összetételének pedig globális szintű megfigyelését. Különösen a helyi és nemzeti szintű levegőminőség megfigyelését végző rendszerek számára szolgáltat információkat, és hozzá kell, hogy járuljon a légköri kémia éghajlati paramétereinek megfigyeléséhez is.*
- (2c) *a biztonsági szolgáltatások hasznos információkat nyújtanak az Európa előtt álló biztonsági kihívásoknak való megfelelés, nevezetesen a határellenőrzés, a tengeri felügyelet és az EU külső fellépéseinek támogatása terén;*
- (2d) *az éghajlatváltozás figyelése lehetővé teszi az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodást és a hatások enyhítését. Különösen hozzá kell járulnia az alapvető éghajlat-paraméterek rendelkezésre bocsátásához, az éghajlat elemzéséhez és az*

alkalmazkodáshoz és a hatások enyhítéséhez szükséges nagyságrendű előrejelzésekhez, valamint a vonatkozó szolgáltatás nyújtásához;

- (3) a szolgáltatásoknak a felhasználók általi igénybevételét segítő intézkedések közé tartozik olyan műszaki kapcsolódási pontok megvalósítása is, amelyek kifejezetten az adott felhasználói környezetnek megfelelően vannak kialakítva, továbbá az oktatás, a kommunikáció és a fejlesztés a szakmai felhasználóként működő szektorban,
- (4) az adatokhoz való hozzáférésnek ■ biztosítania kell, hogy a Föld-megfigyelési adatok gyűjtése és rendelkezésre bocsátása az európai űrprogramok és más ***megfigyelési*** infrastruktúrátípusok széles köréből ■ történjék, hogy teljesüljenek a GMES ■ céljai;
- (4a) a lokális infrastruktúra biztosítja a helyi adatgyűjtés koordinációját és a GMES-szolgáltatásokhoz szükséges adatok helyi hozzáférését;***
- (5) A GMES kezdeti üzemserű működésének a GMES űrkomponensének működését és ***fejlődését*** kell biztosítania, amely világűrbe telepített földmegfigyelő infrastruktúrából áll és célja a Föld alrendszeinek megfigyelése (beleértve a földfelszínt, a légkört és az óceánokat is). ***A GMES kezdeti üzemserű működésének*** meglévő vagy tervezett nemzeti és európai űrinfrastruktúrára, és a GMES űrkomponensére vonatkozó program keretében kifejlesztett űrinfrastruktúrára kell alapulnia.

INDOKOLÁS

A GMES Föld-megfigyelési kezdeményezés jelentős projekt az Európai Unió jövője szempontjából. A GMES megvalósításával – ahogyan a Galileo műholdas navigációs programmal is – az Uniónak olyan saját infrastruktúrája lesz, amely jobb környezetirányítást tesz lehetővé, és az állampolgárok biztonságát is növeli. A Galileóval ellentétben a GMES kezdettől fogva közpénzből kerül finanszírozásra. A rendszer kiépítése során a finanszírozási eljárás szokásos formájának a nyilvános pályázati felhívásnak kell lennie. Az előadó tudatában van annak, hogy a GMES létrehozása a kezdeti üzemszerű működés fázisán túl is magas költségeket igényel a 2014-től kezdődő következő többéves pénzügyi keretből, ezt azonban indokoltnak tartja, hiszen a projekt óriási hasznára válik a társadalomnak.

A GMES megvalósításához és az adatok és szolgáltatások rendelkezésre bocsátásához és felhasználásukhoz átgondolt finanszírozási koncepcióra van szükség. Ezért nagy jelentőséggel bír, hogy mind a kezdeti üzemszerű működés során, mind e fázis végét követően elegendő pénzügyi forrás legyen megfelelő időben beállítva annak érdekében, hogy az adatok és a kínált szolgáltatások megbízhatóan és folyamatosan rendelkezésre álljanak. Jó lenne, ha a bizottsági javaslatban szereplő, kezdeti üzemszerű működésre szánt pénzügyi forrást növelni lehetne, ezáltal az úrkomponens további területeire lehetne kötelezettségvállalási előirányzatokat tenni. Így lehetségessé válna szerződéseket kötni és a pénzügyi tervezhetőséget biztosítani, Ennek különösen a Sentinel műholdak B-sorozatának fellövése és a C-sorozata fontos szerkezeti elemeinek beszerzése szempontjából lenne nagy jelentősége, mert ezzel biztosított lenne a fellövés és a műholdak szerkezeti azonossága egyaránt. Ezek a források mindenképpen felhasználásra kerülnek, tehát nem a költségek emelkedéséről van szó, hanem a finanszírozás hatékonyabb felhasználásáról és a források korábbi időpontban történő való lekötéséről. Ezáltal a következő pénzügyi időszak magasabb költségei megtakaríthatók az adófizetők számára.

A GMES révén kínált adatokhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférésnek minden uniós állampolgár és vállalkozás számára ingyenesnek kell lennie, hogy ezáltal a szakmai felhasználóként működő piacok – különösen a kis- és középvállalkozók esetében – fejlődhessenek. A környezeti és biztonsági szempontok mellett a GMES célja az előrelépés és innováció támogatása is. A nyílt hozzáférést az Unión kívüli vállalkozások részére is lehetővé kell tenni, azzal a feltétellel, hogy a kölcsönösség elve alapján az európai magánszemélyek és vállalkozások is hozzáférhessenek a nem európai adatokhoz.

Az Európai Bizottság irányítói szerepet kap, és átveszi a projektek általános koordinációját. A műszaki megvalósítást a megfelelő szakértelemmel rendelkező Európai Űrügynökség (ESA) végzi. Az ESA-t meg kell bízni az úrkomponens műszaki megvalósításával egy, a hatáskör átruházásáról szóló megállapodás alapján, amely egyértelműbb elszámoltathatóságot és nagyobb átláthatóságot biztosít.

A rendeletre irányuló javaslat mellékletben rögzített céljai a rendelet alapvetően fontos részét képezik. Az előadó ezért úgy véli, hogy ezeket nem komitológiai eljárással, hanem kizárólag rendes jogalkotási eljárással lehet módosítani. Mivel olyan területről van szó, amely széles körűen és jelentősen befolyásolja a költségvetést, a Parlamentnek nem szabad lemondania az ellenőrző hatóságként játszott szerepéről. Emellett a komitológiai eljárást a Lisszaboni

Szerződés 2009. december 1-jei hatálybalépésével ki kell igazítani. Ez késlekedést eredményezhet, ami a programnak nem válik hasznára.

17.3.2010

VÉLEMÉNY A KÖLTSÉGVETÉSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság részére

az európai Föld-megfigyelési programról (GMES) és annak kezdeti üzemszerű működéséről (2001–2013) szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2009)0223 – C7-0037/2009 – 2009/0070(COD))

A vélemény előadója: Damien Abad

RÖVID INDOKOLÁS

A világgúrral kapcsolatos politikának is új jogalapot teremtő Lisszaboni Szerződés hatálybalépése, illetve az újonnan felálló Bizottság részéről Barroso úr által az Európai Parlament előtt is bemutatott politikai prioritások következtében az űrpolitika az Európai Unió jövője szempontjából kulcsfontosságú szerepet kap.

Politikai szempontból a GMES-program hármass lehetőséget jelent az Európai Unió számára.

Először is követendő példaként szolgálhat arra, hogy konkrét projektekből kiindulva hogyan lehet kialakítani egy tényleges európai ipari stratégiát. A GMES ugyanis kidomborítja azt a hozzáadott értéket, amivel az EU hozzá tud járulni az olyan jelentős, egész világra kiterjedő célokat kitűző projektekhez, amelyek révén az Unió vezető szerephez juthat az űripar terén.

Másodsorban azért, mert a proaktív ipari politika szimbólumaként a GMES konkrét hasznot hozhat az európai polgároknak a foglalkoztatás, a tudás, a biztonság és a környezetvédelem terén. A program egyébként teljes mértékben illeszkedik az „EU 2020” stratégiához a koppenhágai konferencia következményeihez.

A program végül pozitív szinergiákat alakíthat ki az egyes gazdasági ágazatokkal, például a szolgáltatási szektorral, ezáltal lehetőséget biztosítva egy sor kis- és középvállalt piacra jutásához.

A program stabilitásához és tartósságához alapvető fontosságú finanszírozást két szempont alapján kell vizsgálni:

1) Rövid távon biztosítani kell a program végrehajtásának megkezdését

A rendeletre irányuló javaslat olyan jogalap megteremtését helyezi kilátásba, amely képes biztosítani az Európai Parlament kezdeményezésére indított előkészítő tevékenység folyamatosságát. Az előadó szerint rövid távon tehát az a legfontosabb tét, hogy biztosítva legyen a program operatív szakaszának elindításához szükséges minimális finanszírozás.

Emlékeztetőül, a tíz éve indított GMES-programot ezidáig a hetedik kutatási és fejlesztési keretprogram keretében működtették, a 2007–2013 közötti időszakban 1,2 milliárd euró finanszírozással. Az Európai Úrügynökség a maga részéről 1,6 milliárd euróval járul hozzá a program fejlesztéséhez. Mivel a fejlesztési szakasz (a program legtöbb alkotóelemét tekintve) 2011-ben befejeződik, az operatív szakasz finanszírozására más közösségi forrást kell találni. Erre a célra a Bizottság a K+F keretprogramon kívül 107 millió eurós kiegészítő költségvetést javasol a program bizonyos operatív feladatainak finanszírozására (nevezetesen a magántulajdonban lévő szervezetek által irányított GMES-szolgáltatások, egyes SENTINELS A műveletek és a szolgáltatáshoz szükséges adatok megvásárlásának finanszírozására).

Azonban a második szakasz nem szerepel a 2007–2013 közötti többéves pénzügyi keret programjában, ezért alaposan meg kell vizsgálni a lehetséges források kérdését.

A bizottsági javaslat megállapítja, hogy „a pénzügyi keret vonatkozó fejezetének átdolgozása szükséges”. Amennyiben szükség lesz az előirányzatok (például a fel nem használt összegek) átcsoportosítására, megfelelő feltételeket kell teremteni a kiegészítő finanszírozáshoz. Ezen kívül, a Bizottság becslései szerint a fejezet nagyon kevés mozgástérrel rendelkezik a kérdéses időszakban. A 2011-es év ugyan nem tűnik problematikusnak, de ez nem mondható el 2012-ről és 2013-ról. A kötelezettségvállalási előirányzatok ugyanis 41, illetve 56 millió euróra emelkedhetnek, ami jelentős többletköltséget jelentene az egyébként is túlterhet fejezetben.

Fontos továbbá, hogy világosan azonosítani lehessen a fedezettel nem rendelkező szükségleteket, különösen ami a program úrkomponensét illeti, amelyekre nem vonatkozik a Bizottság finanszírozási javaslata, és amelyek költségei meg is növekedhetnek abban az esetben, ha a döntések nem születnek meg a megfelelő időben. Itt elsősorban a SENTINEL A műveletek fennmaradó részéről (az ESA becslése szerint 30 millió EUR), a SENTINEL B műholdak fellövéséről (165 millió EUR) és a SENTINEL C műveletek előzetes finanszírozásáról (140 millió EUR) van szó.

2) Közép- és hosszú távon ki kell alakítani a program 2013 utáni költségvetési stratégiáját

A következő többéves keretben egy különálló (vagyis önálló költségvetési sorként szereplő) GMES-programra van szükség. Mindenki egyetért abban, hogy a program finanszírozási igénye meghaladja a jelenlegi előirányzatokat. A 2010-es év három olyan alkalmat biztosít, amikor érdemes újra megvizsgálni a szükséges összegeket: az „EU 2020” stratégia; a hetedik keretprogram félidei felülvizsgálata; valamint a pénzügyi keret félidei felülvizsgálata, amely kiterjed többek között a Lisszaboni Szerződésben szereplő új politikák finanszírozására is. A rugalmassági eszköz használata, valamint az intézményközi megállapodás 37. cikke szerinti jogalkotási rugalmasság alkalmazása szintén fontos lehetőséget jelent.

Az előadó hangsúlyozza, hogy átfedések vannak a rövidtávú, valamint a közép- és hosszú távú szempontok között. A 2014-2020 közötti időszak szilárd finanszírozása ugyanis nagyrészt attól függ, milyen döntések születnek a 2011-2013 közötti időszakra vonatkozóan. A javaslatban minden olyan elem megtalálható, ami egy közösségi program kialakításához szükséges: célkitűzések, irányítás, finanszírozás, harmadik országok részvétele.

A stratégiának a következő kérdéseket kell vizsgálnia: az infrastruktúra tulajdona és adatkezelési politika; a GMES beszerzési politikája az űrinfrastruktúra vonatkozásában; a harmadik országokkal folytatott nemzetközi együttműködésre vonatkozó politika; a tagállamok kötelezettségvállalása a missziók folytatására.

Az Európai Bizottság és az ESA között megfelelően működött az együttműködés a kutatási és fejlesztési szakaszban, azonban az operatív szakaszban érdemes kiterjeszteni a konzultációs folyamatot. E tekintetben megfelelő megoldásnak tűnik a rendeletre irányuló javaslatban szereplő Partnerek Tanácsának létrehozása, amelynek feladatköre kiegészítené a GMES-bizottság tevékenységét, mivel ez egyrészt biztosíthatná a program irányításának átfogó koherenciáját, másrészt pedig több szinten összehangolt költségvetési politikát eredményezne.

Összegzésként elmondható tehát, hogy feltétlenül kiegészítő forrásokra van szükség a többéves pénzügyi keret felülvizsgálata révén annak érdekében, hogy ki lehessen aknázni a GMES-ben rejlő lehetőségeket, amihez tényleges elkötelezettségre van szükség a Bizottság és a tagállamok részéről. A Költségvetési Bizottság felkéri a Bizottságot, hogy pénzügyi keret ambiciózus, a 2006. május 17-i intézményközi megállapodáshoz csatolt 1. nyilatkozatnak megfelelő felülvizsgálata keretében a szóban forgó tétnek megfelelő javaslatokat tegyen.

MÓDOSÍTÁSOK

A Költségvetési Bizottság felhívja az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy jelentésébe foglalja bele a következő javaslatokat:

Módosítás 1

Rendeletre irányuló javaslat 15 a preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(15a) Úgy véli, hogy a jogalkotási javaslatban megjelölt pénzügyi keret összhangban áll a 2007–2013-as időszakra szóló pénzügyi keret 1a. alfejezetében megállapított plafonértékkel, ugyanakkor az 1a. alfejezetben a 2011–2013 közötti időszakra fennmaradó tartalékkeret igen szűkös; hangsúlyozza, hogy az éves összeget az éves költségvetési

eljárás során, a 2006. május 17-i intézményközi megállapodás 37. pontjának megfelelően határozzák meg. Kiemeli, hogy a Lisszaboni Szerződésben foglalt új uniós hatáskörök, például az űrpolitika megfelelő finanszírozására megoldást kell találni; biztosítani kell a GMES-programokhoz és különösen a GMES űrkomponenséhez szükséges finanszírozást; a Bizottságnak a jelenlegi többéves pénzügyi keret felidős felülvizsgálata keretében az első félév végéig be kell nyújtania a GMES középtávú pénzügyi stratégiáját, valamint a TPK kiigazítására és módosítására vonatkozó konkrét javaslatokat a 2006. május 17-i intézményközi megállapodás, és különösen annak 21–23. pontja szerinti valamennyi eszköz igénybevételével. A Bizottságnak emellett 2010. december 31-ig a jövőbeli TPK-ra vonatkozó hosszú távú pénzügyi stratégiát is be kell nyújtania.

Módosítás 2

Rendeletre irányuló javaslat 16 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(16) A költségvetési fegyelemről és a pénzgazdálkodás hatékonyságáról és eredményességéről szóló, az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti, 2006. május 17-i intézményközi megállapodás 37. pontja értelmében vett elsődleges hivatkozási alapot képező 107 millió eurós pénzügyi keretet kell létrehozni a GMES kezdeti üzemszerű működésének teljes időtartamára. Ezt a pénzügyi keretet terv szerint kiegészíti egy **43 millió eurós** összeg a hetedik kutatási keretprogram űrtechnológiai témaköréből a GMES kezdeti üzemszerű működéséhez kapcsolódó kutatási munkákra.

Módosítás

(16) A költségvetési fegyelemről és a pénzgazdálkodás hatékonyságáról és eredményességéről szóló, az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti, 2006. május 17-i intézményközi megállapodás 37. pontja értelmében vett elsődleges hivatkozási alapot képező 107 millió eurós pénzügyi keretet kell létrehozni a GMES kezdeti üzemszerű működésének teljes időtartamára. Ezt a pénzügyi keretet terv szerint kiegészíti egy **209 000 000 eurós** összeg a hetedik kutatási keretprogram űrtechnológiai témaköréből a GMES kezdeti üzemszerű működéséhez kapcsolódó kutatási munkákra. **E két finanszírozási forrás**

kezelését úgy kell összehangolni, hogy valódi haladás történjen a GMES-szolgáltatások alkalmazása terén. A hetedik keretprogramból származó pénzeszközöket a keretprogramban meghatározott célkitűzésekkel és feltételekkel összhangban kell felhasználni.

Indokolás

Fontos megemlíteni a hetedik keretprogramon belül a GMES számára rendelkezésre álló költségvetés valamennyi elemét, vagyis a világűrrel kapcsolatos téma részét képező, átcsoportosítandó 43 millió eurót, valamint a keretprogram „GMES” sorában már rendelkezésre álló 166 millió eurót. Hangsúlyozni kell továbbá a két költségvetési forrás összehangolt kezelésének fontosságát.

Módosítás 3

Rendeletre irányuló javaslat 16 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(16a) A Bizottságnak a pénzügyi tervezés során gondoskodnia kell arról, hogy az adatok folytonossága a GMES kezdeti üzemszerű működésének időtartama alatt (2011–2013) és annak lezárulta után is biztosítva legyen, és a szolgáltatásokat megszakítás és korlátozás nélkül igénybe lehessen venni.

Indokolás

Az adatok folytonosságának megszakadását feltétlenül el kell kerülni, hogy a felhasználók számára a szolgáltatások igénybevétele megbízható legyen.

Módosítás 4

Rendeletre irányuló javaslat 19 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(19a) A Bizottságnak stratégiát kell készítenie a GMES közép- és hosszú távú finanszírozására vonatkozóan, különösen a program űrkomponensét, vagyis a SENTINEL A műveletek fennmaradó részét, a SENTINEL B műholdak fellövését és a SENTINEL C műveletek előzetes finanszírozását illetően. E stratégiának meg kell vizsgálnia és értékelnie kell a GMES valamennyi finanszírozási lehetőségét. A végleges stratégia előterjesztése előtt a Bizottságnak konzultálnia kell a Partnerek Tanácsával.

Indokolás

Értékelni kell a GMES finanszírozására a 2007–2013 közötti pénzügyi kereten belül, illetve annak lejárta után rendelkezésre álló forrásokat, valamint a Partnerek Tanácsával konzultálva hosszú távú stratégiát kell kialakítani. Azonosítani kell továbbá a fedezettel nem rendelkező szükségleteket, különösen a „Globális környezetvédelmi és biztonsági megfigyelés (GMES): Az űrkomponenssel kapcsolatos kihívások és következő lépések” című COM(2009)0589 dokumentumban leírt űrkomponenst illetően, amelyekre nem vonatkozik a Bizottság finanszírozási javaslata.

Módosítás 5

Rendeletre irányuló javaslat 4 cikk – 2 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2a) A Bizottság munkáját a Partnerek Tanácsa segíti.

A Partnerek Tanácsa a tagállamok és a Bizottság közötti egyeztetésre szolgáló kiemelt testület. Tevékenysége kiegészíti a GMES-bizottság 11. cikkben említett feladatkörét, valamint garantálja a GMES

általános koherenciáját.

Megfigyelőként más érintett szereplők is meghívhatók.

A Partnerek Tanácsa az alábbi feladatokat látja el:

– a GMES általános keretének meghatározása és fejlődésének biztosítása,

– a partnerek hozzájárulásainak – adataik, termékeik vagy infrastruktúrájuk rendelkezésre bocsátása – tudomásul vétele,

– a Bizottság támogatása a GMES közép- és hosszú távú finanszírozásával kapcsolatos stratégia kidolgozásában, a 9a. cikknek megfelelően.

A Partnerek Tanácsa elfogadja saját eljárási szabályzatát.

Indokolás

A GMES-bizottságnak a rendeletre irányuló javaslat 11. cikke szerint meghatározott szerepe a GIO költségvetés végrehajtására korlátozódik. Létre kell hozni egy olyan állandó fórumot, amely lehetővé teszi többek között az Európai Bizottság és a tagállamok közötti, magas képviseleti szinten történő egyeztetést. A GMES megfelelő működése az átlátható irányítási szerkezettől, a jól kidolgozott közép- és hosszú távú stratégiától, valamint az összes érintett szereplő hatékony együttműködésétől függ.

Módosítás 6

Rendelethez irányuló javaslat 5 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Közösségi támogatás konkrét formában adható, mint például partnerségi keretmegállapodás, működési társfinanszírozás vagy tevékenységi támogatás formájában. Az általános európai érdekű célkitűzéseket szolgáló szervezetek számára nyújtott működési támogatás felmentést élvezhet a

Módosítás

(2) **A GMES-program megvalósításának pénzügyi eszközei közül a közbeszerzést kell előnyben részesíteni. Indokolt esetben** közösségi támogatás konkrét formában is adható, mint például partnerségi keretmegállapodás, működési társfinanszírozás vagy tevékenységi támogatás formájában. Az általános

költségvetési rendelet fokozatos csökkentésre vonatkozó rendelkezései alól. Támogatás esetében a társfinanszírozás megengedett legnagyobb arányát a 11. cikk (3) bekezdésében említett eljárással kell elfogadni.

európai érdekű célkitűzéseket szolgáló szervezetek számára nyújtott működési támogatás felmentést élvezhet a költségvetési rendelet fokozatos csökkentésre vonatkozó rendelkezései alól. Támogatás esetében a társfinanszírozás megengedett legnagyobb arányát a 11. cikk (3) bekezdésében említett eljárással kell elfogadni.

Indokolás

A finanszírozási eljárások szokásos formájának a közbeszerzési szerződésnek kell lennie. Indokolt esetekben a finanszírozás közbeszerzési eljárás alkalmazásával támogatásként is megvalósulhat.

Módosítás 7

Rendeletre irányuló javaslat 9 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

9a. cikk

A Bizottság a jelenlegi többéves pénzügyi keret (TPK) félidős felülvizsgálata, valamint kiigazítása és módosítása keretében 2010 első féléve végéig javaslatot nyújt be a GMES-program – és különösen annak űrkomponense – további finanszírozására vonatkozóan.

A Bizottság a Partnerek Tanácsával folytatott konzultációt követően 2010. december 31-ig meghatározza a GMES programnak a következő többéves pénzügyi keretre szóló, hosszú távú finanszírozási stratégiáját is.

ELJÁRÁS

Cím	Az európai Föld-megfigyelési program (GMES) (2011–2013)
Hivatkozások	COM(2009)0223 – C7-0037/2009 – 2009/0070(COD)
Illetékes bizottság	ITRE
Véleményt nyilvánított A plenáris ülésen való bejelentés dátuma	BUDG 14.7.2009
A vélemény előadója A kijelölés dátuma	Damien Abad 21.10.2009
Az elfogadás dátuma	17.3.2010
A zárószavazás eredménye	+: 32 -: 1 0: 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Damien Abad, Alexander Alvaro, Francesca Balzani, Reimer Böge, Andrea Cozzolino, Jean-Luc Dehaene, Göran Färm, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazábal Rubial, Salvador Garriga Polledo, Jens Geier, Ivars Godmanis, Ingeborg Gräble, Carl Haglund, Jutta Haug, Anne E. Jensen, Ivailo Kalfin, Sergej Kozlík, Alain Lamassoure, Vladimír Maňka, Barbara Matera, Nadezhda Neynsky, Miguel Portas, Vladimír Remek, Dominique Riquet, László Surján, Helga Trüpel, Daniël van der Stoep, Derek Vaughan, Angelika Werthmann
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Edit Herczog, Paul Rübig, Georgios Stavrakakis

24.2.2010

VÉLEMÉNY A KÖRNYEZETVÉDELMI, KÖZEGÉSZSÉGÜGYI ÉS ÉLELMISZER- BIZTONSÁGI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság részére

az európai Föld-megfigyelési programról (GMES) és annak kezdeti üzemszerű működéséről (2001–2013) szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2009)0223 – C7-0037/2009 – 2009/0070(COD))

A vélemény előadója: Vittorio Prodi

RÖVID INDOKOLÁS

A globális környezetvédelmi és biztonsági megfigyelésről (GMES) és annak kezdeti üzemszerű működéséről szóló rendelet az utolsó eleme annak a többéves stratégiának, amelynek célja, hogy Európa számára a környezetvédelem és a biztonság területén megteremtse saját Föld-megfigyelési képességeit.. Az éghajlatváltozás hatásainak kiterjedtebb nyomon követése mellett szóló közelmúltbeli megállapításokra való tekintettel e javaslat jelentősége még hangsúlyosabbá vált. A korábbi nyomon követés során szerzett adatok valójában vagy nem voltak kellőképpen teljesek (a paraméterek tekintetében), vagy nem folyamatosan álltak rendelkezésre.

Ennek érdekében a GMES három fő összetevőből áll:

1. Világűr

Ez a szolgáltatások adatszükségleteit – különösen szárazföldi, légköri és oceanográfiai paraméterek révén – kielégítő űrmegfigyelési infrastruktúrából áll. Ezen összetevő célja a Sentinel-műholdak néven ismert több műholdprogram kifejlesztése és végrehajtása. Ez az összetevő az ESA általi koordináción nyugszik.

2. Lokális megfigyelés (beleértve a földre telepített távérzékelős megfigyeléseket is)

Ez számos nemzeti, regionális és kormányközi tulajdonú és működtetésű létesítményen, műszeren és eszközön alapul.

3. Szolgáltatások

Ez biztosítja majd a hozzáférést a különböző tematikus területekre vonatkozó információkhoz, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodástól és hatásainak enyhítésétől a biztonságon

keresztül egészen a szárazföldi, tengeri és légköri megfigyelésig.

Az előadó üdvözli a Bizottság javaslatát, amely a globális felmelegedés környezetre gyakorolt hatásaira való tekintettel fontos eszköz a megnövekedett kutatási és polgári védelmi szükségletek kielégítésére. E rendelet a GMES-program operatív szakaszának kezdeti elemét jelenti, és biztosítja számunkra a szárazföldi, tengeri és légköri változásokra vonatkozó pontos adatok gyűjtéséhez szükséges eszközöket. A mérhető mutatókra néhány példa az óceán sótartalma, a biomassa nedvességtartalma és a tengerek szintje. A nagyobb katasztrófák (pl. olajszivárgások, erdőtüzek, áradások és földrencsuszamlások) megelőzését és kezelését illető képességeink tekintetében is vannak továbbá előnyös hatások. A GMES az európai kibocsátás-kereskedelmi rendszer (ETS) kezelésének és a kibocsátás-ellenőrzésnek is létfontosságú eleme. A pénzügyi stratégiát a program három eleme közötti fontossági sorrend felállításával kellett meghatározni, figyelemmel arra, hogy a finanszírozási szerkezet a nemzeti kormányok és más magán- és köztestületek beavatkozását főként a lokális megfigyelési és a szolgáltatási összetevőre irányozza elő.

Egy másik értékelendő elem, hogy a program emellett a gazdasági válság idején előnyökkel járhat a kkv-k növekedésére nézve, különösen a kutatási ágazatban. Ezenfelül a GMES normáit az európai iparágak határozzák meg, aminek nyilvánvalóan előnyös hatása lesz az ő versenyképességükre a globális piacon.

Ami a nemzetközi együttműködést illeti, a GEOSS-t (Föld-megfigyelési Rendszerek Globális Rendszere) kifejezetten említeni kellene a rendelet szövegében, mivel a GMES végrehajtására kért finanszírozás egy része hozzájárulásként ehhez a globális megfigyelési rendszerhez kerül, amelyhez az EU hivatalosan csatlakozott.

Az előadó emellett javasolja, hogy a Bizottság javaslatában emeljen ki néhány, az információs technológiákkal kapcsolatos szempontot, mivel ezek a műholdas technológiák számára különös jelentőséggel bírnak, továbbá az Európai Környezetvédelmi Ügynökség szerepét, különösen a felhasználói (közhatóságoknál fellépő) igények összehangolásában betöltendő szerepét illetően.

Végül komoly aggodalomra ad okot a világűrre vonatkozó elem finanszírozási szerkezete: e rendelet csak a 2011 és 2013 közötti finanszírozási szükségleteket fedezi. Az ESA „Sentinel” műholdak elindítása melletti kötelezettségvállalásához azonban pontos és időbeli előkészületek szükségesek, a 2014 és 2017 közötti időszakra tervezett tényleges elindítás pedig hatalmas kiadásokkal jár. A pénzügyi tervekhez kapcsolódó döntéseket erre az időszakra még nem hozták meg. A projekt következőképpen egy átmeneti szakaszban (2014. január–december) bizonytalanságokkal szembesül, amely időszakban finanszírozást nem biztosítanak, miközben az érintett űrszállító iparágaknak a teljesített szolgáltatásokat ki kell fizetni. Az előadó felkéri a Bizottságot és a Tanácsot, hogy nézzen szembe e problémával és keressen megfelelő megoldást.

MÓDOSÍTÁSOK

A Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság felhívja az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy jelentésébe foglalja bele a

következő javaslatokat:

Módosítás 1

Rendeletre irányuló javaslat 2 cikk – 2 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) az alábbi tematikus területekre vonatkozó információkhoz való hozzáférést biztosító szolgáltatási komponens:

- **szárazföld-figyelés;**
- katasztrófaelhárítás;
- biztonság;
- **a tengeri környezet figyelése;**
- **légtérfigyelés;**
- **az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és hatásainak enyhítése;**

Módosítás

a) az alábbi tematikus területekre vonatkozó információkhoz való hozzáférést biztosító szolgáltatási komponens:

- **az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és hatásainak enyhítése;**
- **a szárazföld, a tengeri környezet és a légkör figyelése;**
- katasztrófaelhárítás;
- biztonság;

Indokolás

Az éghajlatváltozást és hatásait a GMES-tevékenységek elsődleges célterületeként hangsúlyozni kell, a felsorolás megfogalmazása és sorrendje ezért módosul.

Módosítás 2

Rendeletre irányuló javaslat 4 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A GMES-program és a nemzeti, közösségi és nemzetközi szintű tevékenységek közötti koordinációt a Bizottság biztosítja.

Módosítás

(1) A GMES-program és a nemzeti, közösségi és nemzetközi szintű **tevékenységek – például a Föld-megfigyelési Rendszerek Globális Rendszere (GEOSS) –** közötti koordinációt a Bizottság biztosítja.

Indokolás

A GEOSS-t külön említeni kell, mivel Európa a GMES révén hozzájárul.

Módosítás 3

Rendeletre irányuló javaslat 4 cikk – 3 bekezdés – 2 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Az Európai Űrügynökség kap megbízást a GMES űrkomponensének megvalósításával, adott esetben igénybe véve a Meteorológiai Műholdak Hasznosításának Európai Szervezete (EUMETSAT) segítségét is.

Módosítás

Az Európai Űrügynökség kap megbízást a GMES űrkomponensének megvalósításával, adott esetben igénybe véve a Meteorológiai Műholdak Hasznosításának Európai Szervezete (EUMETSAT) segítségét is, ***miközben az Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA) felel a lokális komponens összehangolásáért, összegyűjti a felhasználói igényeket és hozzájárul szolgáltatás irányításához.***

Indokolás

Hangsúlyozni kell az EEA szerepét a GMES végrehajtásában.

ELJÁRÁS

Cím	Az európai Föld-megfigyelési program (GMES) (2011–2013)
Hivatkozások	COM(2009)0223 – C7-0037/2009 – 2009/0070(COD)
Illetékes bizottság	ITRE
Véleményt nyilvánított A plenáris ülésen való bejelentés dátuma	ENVI 14.7.2009
A vélemény előadója A kijelölés dátuma	Vittorio Prodi 9.9.2009
Vizsgálat a bizottságban	2.12.2009
Az elfogadás dátuma	23.2.2010
A zárószavazás eredménye	+: 42 –: 0 0: 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	János Áder, Elena Oana Antonescu, Paolo Bartolozzi, Sandrine Bélier, Sergio Berlato, Milan Cabrnoch, Nessa Childers, Bas Eickhout, Edite Estrela, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Dan Jørgensen, Karin Kadenbach, Christa Kläß, Jo Leinen, Peter Liese, Kartika Tamara Liotard, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Gilles Pargneaux, Antonyia Parvanova, Sirpa Pietikäinen, Mario Pirillo, Vittorio Prodi, Frédérique Ries, Oreste Rossi, Daciana Octavia Sârbu, Carl Schlyter, Horst Schnellhardt, Richard Seeber, Theodoros Skylakakis, Bogusław Sonik, Catherine Soullie, Salvatore Tatarella, Anja Weisgerber, Sabine Wils, Marina Yannakoudakis
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Jutta Haug, Veronica Lope Fontagné, Anna Záborská, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska

ELJÁRÁS

Cím	Az európai Föld-megfigyelési program (GMES) (2011–2013)			
Hivatkozások	COM(2009)0223 – C7-0037/2009 – 2009/0070(COD)			
Az Európai Parlamentnek történő benyújtás dátuma	20.5.2009			
Illetékes bizottság A plenáris ülésen való bejelentés dátuma	ITRE 14.7.2009			
Véleménynyilvánításra felkért bizottság(ok) A plenáris ülésen való bejelentés dátuma	BUDG 14.7.2009	ENVI 14.7.2009	LIBE 14.7.2009	
Nem nyilvánított véleményt A határozat dátuma	LIBE 10.5.2010			
Előadó(k) A kijelölés dátuma	Norbert Glante 16.9.2009			
Vizsgálat a bizottságban	28.9.2009	12.10.2009	2.12.2009	27.1.2010
	18.3.2010			
Az elfogadás dátuma	11.5.2010			
A zárószavazás eredménye	+: -: 0:	38 0 0		
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Jean-Pierre Audy, Jan Březina, Reinhard Bütikofer, Maria Da Graça Carvalho, Jorgo Chatzimarkakis, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Lena Ek, Ioan Enciu, Gaston Franco, Adam Gierek, Norbert Glante, Edit Herczog, Philippe Lamberts, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Judith A. Merkies, Miloslav Ransdorf, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Paul Rübig, Amalia Sartori, Patrizia Toia, Evžen Tošenovský, Ioannis A. Tsoukalas, Marita Ulvskog, Vladimir Urutchev			
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Lara Comi, António Fernando Correia De Campos, Rachida Dati, Marek Józef Gróbarczyk, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Mario Pirillo, Lambert van Nistelrooij, Hermann Winkler			
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok) (187. cikk (2) bekezdés)	Catherine Bearder			
Benyújtás dátuma	17.5.2010			